

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	2
1.1. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	2
1.2. PODSTAWY OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	2
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU WE WSCHODNIEJ CZĘŚCI GMINY WILKOWICE	3
2.1. OBSZAR OPRACOWANIA I JEGO ZAGOSPODAROWANIE ANTROPOGENICZNE	3
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	4
2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
3. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	6
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	6
5.1. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA.....	6
5.2. ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ ORAZ ZDOLNOŚĆ DO SAMOREGENERACJI	11
5.3. GŁÓWNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU.....	11
5.4. OBSZARY PROBLEMOWE.....	15
6. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH I WYMAGAJĄCYCH OCHRONY	16
6.1. FORMY OCHRONY PRAWNEJ.....	16
6.1.1. <i>Obszary chronione</i>	16
6.1.2. <i>Lasy ochronne</i>	16
6.1.3. <i>Zasoby wodne</i>	17
6.1.4. <i>Złoże kopalin</i>	17
6.1.5. <i>Flora i fauna</i>	18
6.1.6. <i>Walory krajobrazowe</i>	19
6.1.7. <i>Klimat akustyczny</i>	19
6.1.8. <i>Grunty rolne i leśne</i>	20
6.1.9. <i>Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną</i>	21
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU	22
8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM BEZPOŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	24
8.1. ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE I POŚREDNI, ŚREDNIO I DŁUGO TERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, WTÓRNE I SKUMULOWANE NA ŚRODOWISKO ROZWIĄZAŃ PLANU	29
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	30
10. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	34
11. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	35
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	36

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

- Załącznik nr 1 Fragment topograficznej mapy Polski, Arkusz Bielsko - Biała w skali 1:50 000
Załącznik nr 2 Mapa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1:5 000

1. Wprowadzenie

1.1. *Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy*

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowana została w celu określenia wpływu na środowisko projektowanych zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu we wschodniej części gminy Wilkowice.

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w pismach: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 10 stycznia 2011 r. (znak pisma: WOO-BB.410.1..2011.AB) i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej z dnia 17 stycznia 2011 r. (znak pisma: ONS/ZNS/522/73/12P/10), zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227).

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

Plan utrzymuje istniejące przeznaczenie i zagospodarowanie z dopuszczeniem jego uzupełnienia i lokalnych zmian oraz wprowadza nowe przeznaczenia i rozwija nowe formy zagospodarowania.

1.2. *Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały*

Niniejszą prognozę sporządzono na zlecenie URB-ARCH Anna Kłoszewska-Wanik z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Jaskółek.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 25 poz. 150),
- [1.2.2] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (Dz. U. nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami),
- [1.2.3] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r (tekst jednolity Dz. U. 2005 nr 45 poz. 435 z późniejszymi zmianami),
- [1.2.4] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r (tekst jednolity Dz. U. 2004 nr 106, nr 121 poz. 1266 z późniejszymi zmianami)
- [1.2.5] Ustawa o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku (tekst jednolity Dz. U. 2003 nr 106, poz. 1002 z późniejszymi zmianami)
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r (tekst jednolity Dz. U. 2005 nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami),
- [1.2.7] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
- [1.2.8] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r (Dz. U. 2005 nr 163 poz.981).
- [1.2.9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120 poz. 826)

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów oraz wprowadzania ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozporządzeniem wykonawczym, konkretyzującym cele, zadania i zakres prognoz oddziaływania na środowisko projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. nr 197, poz. 1667).

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się na następujących materiałach:

1. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby opracowań z zakresu planowania przestrzennego w gminie Wilkowice. Wyk. Biuro Planowania Przestrzennego Spółka Z.O.O, Bielsko-Biała, 2009
2. „Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla czterech terenów położonych w granicach administracyjnych gminy Wilkowice”. Wyk. firma EKOID, Katowice, 2011.
3. „Program Ochrony Środowiska gminy Wilkowice” Wyk. Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A., Bielsko-Biała, 2004.
4. „Geografia regionalna Polski” J. Kondracki, PWN, 2000 r.
5. www.2007.przyroda.katowice.pl
6. www.krosno.lasy.gov.pl
7. Mapa topologiczna Polski, Arkusz Bielsko – Biała, skala 1: 50 000
8. Mapa hydrogeologiczna Polski, Arkusz Bielsko – Biała , skala 1:200 000

2. Zawartość, główne cele zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu we wschodniej części gminy Wilkowice.

2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie antropogeniczne

Omawiany teren położony jest w południowej części województwa śląskiego, w południowej części powiatu bielskiego, we wschodniej części gminy Wilkowice – w sołectwie Wilkowice. Powierzchnia terenu wynosi około 2,4 km². Przedmiotowy obszar rozciąga się od ul. Prostej i Wyzwolenia w kierunku ul. Żywieckiej i linii kolejowej do granic gminy.

W granicach terenu znajduje się przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami rzemieślniczymi i zabudowa zagrodowa. Tereny zabudowane zlokalizowane są wzdłuż ulicy Wyzwolenia w północno-zachodniej części analizowanego terenu. Część południowa to w większości obszary biologicznie czynne – pola uprawne oraz lasy i zadrzewienia. Analizowany teren w całości znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Małego. W dotychczasowym planie zagospodarowania przestrzennego południowa część przedmiotowego obszaru stanowiła tereny użytków rolnych bez prawa zabudowy. Natomiast północny i wschodni fragment przylegający do ulicy Wyzwolenia stanowiły tereny zabudowy mieszkaniowej

jednorodzinnej a także zabudowy zagrodowej i upraw rolniczych. We zachodniej części podstawowym przeznaczeniem terenów była zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna o podwyższonym standardzie. Wzdłuż cieków wodnych wyznaczone były tereny zieleni o charakterze leśnym, zieleni cieków wodnych oraz tereny przeznaczone do zalesień.

Główne ciągi komunikacyjne w obrębie terenu opracowania to ulice wyznaczające jego zachodnią i północno-wschodnią granicę – ul. Żywiecka i ul. Wyzwolenia. Ulica Żywiecka to droga krajowa nr 94 o znacznym natężeniu ruchu. Ulica Wyzwolenia jest drogą powiatową o mniejszym natężeniu ruchu. Wzdłuż południowej części zachodniej granicy biegnie linia kolejowa relacji Bielsko-Biała – Żywiec – Żwardoń – granica państwa.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia mieszkańców terenu w wodę są powierzchniowe i podziemne ujęcia wód. Część gospodarstw posiada przydomowe studnie. Opisywany teren jest obsługiwany przez Spółkę Wodociągową w Wilkowicach. Zabudowania gminy zaopatrywane są w wodę przez sieci komunalne należące do spółki wodociągowej z ujęć wody zlokalizowanych w obrębie gminy (3 ujęcia powierzchniowe i 3 ujęcia podziemne) oraz z ujęć własnych.

Ścieki komunalne, w przypadku obszarów zabudowanych w granicach omawianego terenu odprowadzane są do systemu kanalizacji sanitarnej istniejącej na terenie gminy lub do osadników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych. Wody opadowe są zagospodarowywane na działkach oraz trafiają w wyniku spływów powierzchniowych do przydrożnych rowów i cieków powierzchniowych.

Planowana jest budowa – w trakcie modernizacji dróg gminnych – kanalizacji deszczowej, odwadniającej te drogi.

Podmiotem gospodarczym prowadzącym zbiórkę i transport odpadów komunalnych na terenie gminy Wilkowice jest „EKOŁAD” Spółka z o.o. z siedzibą w Wilkowicach. Systematyczna zbiórka surowców wtórnych w gminie Wilkowice prowadzona jest od drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia. Selektywną zbiórkę surowców prowadzi się w oparciu o metodę segregacji „u źródła”. Odpady zbiera się w odpowiednio oznaczonych workach foliowych. Aktualnie w ten sposób zbiera się: szkło, tworzywa sztuczne, puszki i drobny złom oraz makulaturę.

Spółka „EKOŁAD” udostępnia właścicielom budynków mieszkalnych, obiektów oświatowo-kulturalnych i administracyjnych odpowiednio oznakowane worki foliowe do selektywnej zbiórki surowców wtórnych. Jednocześnie zebrane surowce wtórne trafiają do Spółki „EKOŁAD”, gdzie są doczyszczane i ekspediowane do odbiorców. W 2002 r. Ilość zebranych surowców wtórnych (bez opon i drewna) wyniosła 201,1 Mg.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Przedmiotem ustaleń planu są tereny o następującym przeznaczeniu:

- a) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) **MNp** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o podwyższonym standardzie powierzchniowym działek;
- c) **MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami;
- d) **MN/RM** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- e) **MN/RO** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z terenami upraw ogrodniczych;
- f) **U** – tereny zabudowy usługowej;

- g) **UP** – tereny zabudowy usługowej – usługi publiczne,
- h) **US/UT** – tereny zabudowy usługowej – usługi sportu i rekreacji,
- i) **R** – tereny rolne;
- j) **ZDL** – tereny przeznaczone do zalesień;
- k) **ZL** – tereny lasów;
- l) **ZW** – tereny zieleni wzdłuż cieków wodnych,
- m) **KDS** – tereny parkingów,
- n) **KDL** - tereny dróg publicznych –drogi i ulice klasy lokalnej,
- o) **KDD** - tereny dróg publicznych –drogi i ulice klasy dojazdowej,
- p) **KDW** – tereny dróg i ulic wewnętrznych.

2.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2).

Zapisy planu wraz z ograniczeniami i dopuszczeniami realizują politykę rozwoju miasta przyjętą na szczeblu lokalnym i określoną w takich dokumentach jak:

- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020
- Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do 2004 roku oraz cele długoterminowe do roku 2015
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018
- Program Ochrony Środowiska gminy Wilkowice.
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Wilkowice do roku 2015.

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie. W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi.

W zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiałyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Projekt zmian planu przedstawiony do oceny obejmuje tereny położone w granicach gminy Wilkowice, w jej wschodniej części.

Wprowadzona w projekcie planu zabudowa to obiekty głównie o charakterze, mieszkaniowym, mieszkaniowo-usługowym, usługowym, a także sportowo-rekreacyjnym oraz ciągi komunikacyjne.

Na wszystkich terenach projekt zmian planu wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane bezpośrednio z mocy prawa, za wyjątkiem robót budowlanych związanych z komunikacją i infrastrukturą techniczną (§5, ust.7, pkt.2) Dopuszcza się natomiast (na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny może być wymagany przez właściwy organ (§5, ust.7, pkt.3).

Ponadto dla przedmiotowego terenu w planie wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci ustaleń, nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Reasumując można stwierdzić, iż istniejące zabudowania oraz obiekty projektowane w ramach zmiany planu są nieuciążliwe dla środowiska. Natomiast dopuszczenie realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinno zostać poprzedzone przeprowadzeniem oceny ich wpływu na środowisko. Sama realizacja ustaleń planu nie wymaga więc prowadzenia stałego monitoringu np. stanu powietrza atmosferycznego czy hałasu. Warto jednak przed realizacją zabudowy przeprowadzić kontrolę warunków akustycznych w pobliżu zabudowań mieszkalnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie dużych ciągów komunikacyjnych, takich jak ulica Żywiecka oraz linia kolejowa tak aby nowo realizowane obiekty mogły posiadać stosowne zabezpieczenia tj. izolacje zachowujące standardy akustyczne panujące wewnątrz budynków.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu

5.1. Stan zasobów środowiska

W podziale regionalnym według Kondrackiego (2001) omawiany teren zlokalizowany jest w podprovincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513), w makroregionie Beskidy Zachodnie (513.4-6) i położony jest znajduje się na granicy mezoregionów: Kotlina Żywiecka (513.46) i Beskid Mały (513.47).

Analizowany obszar położony jest w środkowej części gminy Wilkowice, w sąsiedztwie większych kompleksów leśnych. Teren leży w obrębie tzw. Bramy Wilkowickiej, stanowiącej połączenie pomiędzy Kotliną Żywiecką a Pogórzem Śląskim. Brama Wilkowicka rozdziela masywy

górskie Beskidu Śląskiego na zachodzie Beskidu Małego na wschodzie. Ze względu na takie ukształtowanie otoczenie terenu pełni istotne funkcje ekologiczne, m.in. w funkcjonowaniu ponadlokalnych systemów przyrodniczych, obszar strategicznej ochrony ekologicznej i szczególnej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych karpaccich dopływów Wisły, istotny w utrzymaniu przestrzennej ciągłości obszarów aktywnych biologicznie w Beskidach, Kotlinie Żywieckiej i na Pogórzu. Zabudowa Wilkowic stanowi główną barierę utrudniającą migracje organizmów z pomiędzy obszarami Beskidu Małego i Śląskiego (czyli o przebiegu równoleżnikowym). Natomiast tereny słabo zurbanizowane położone w południowej części analizowanego terenu pełnią ważną rolę w utrzymaniu przestrzennej ciągłości obszarów aktywnych biologicznie położonych na wschód i na zachód od przedmiotowego terenu i zapewniają migracje fauny i flory w kierunku równoleżnikowym.

Najcenniejsze przyrodniczo fragmenty terenu to pozostałości lasów i zieleń wzdłuż cieków (zieleń wysoka i zieleń łąk).

Ukształtowanie powierzchni terenu i geologia

Przedmiotowy teren znajduje się na granicy Kotliny Żywieckiej i Beskidu Małego, w dolinie rzeki Białej i potoku Żylica. Jego powierzchnia obniża się w kierunku południowym (na północy terenu rzędne powierzchni gruntu wynoszą około 482 m n.p.m. a w jego części południowej – 404 m n.p.m.).

Podłoże zbudowane jest z fliszu karpacciego. W budowie geologicznej obszaru gminy Wilkowice biorą udział głównie utwory kredy dolnej i górnej oraz trzeciorzędowe utwory fliszu karpacciego, czwartorzędowe utwory lessopodobne, zboczowe, deluwialne oraz czwartorzędowe utwory rzeczne (aluwia).

Występujące w obrębie przedmiotowego terenu utwory to:

- piaskowce i łupki istebniańskie;
- iły, gliny i piaski zwietrzelinowe;
- mułki, piaski i żwiry rzeczne;

W granicach terenu występuje obszar osuwiskowy.

Powierzchnia ziemi i gleby

W granicach analizowanego terenu występują różne rodzaje gleb - od lekkich poprzez ciężkie do bardzo trudnych do uprawy glin ilastych, glin pylastych i pyłów lessopodobnych. Są to gleby o niewielkiej przepuszczalności. W obrębie terenów zabudowanych występują gleby antropogeniczne o zróżnicowanej przepuszczalności.

Gleby zaklasyfikowano pod względem użyteczności rolnej do następujących kompleksów glebowych:

- zbożowy pastewny mocny
- pszenny górski
- zbożowo- pastewny górski
- owsiano-pastewny górski.

Gleby analizowanych terenów są w większości zagrożone erozją lub ulegają erozji.

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym analizowany teren należy do zlewni rzeki Białej (północno-zachodnia część terenu) oraz w zlewni potoku Żylica (pozostała część terenu).

Rzeka Biała jest prawobrzeżnym dopływem Wisły o długości 28,6 km i powierzchnia dorzecza 139 km². Ma źródła się na stokach Klimczoka na wysokości około 100 m n.p.m. Rzeka Biała jest uregulowana na długości około 25 km czyli od Bystrej (jako potok Biała na terenie gminy Wilkowice i dalej jako rzeka Biała) do ujścia do rzeki Wisły w Kaniowie.

Potok Żylica to niewielki (dł. około 22 km) potok górski o źródłach w przysiółku Salmopol w gminie Szczyrk. Żylica przepływa przez Kotlinę Żywiecką w kierunku południowym. Jej wody wpadają do Jeziora Żywieckiego.

W obrębie opisywanego terenu znajduje się szereg drobnych bezimiennych cieków uchodzących do potoku Białka lub do potoku Wieśnik i potoku Żimnik.

Wszystkie potoki w granicach przedmiotowego terenu to ciek posiadające typowo górski charakter.

Jakość wód powierzchniowych badana jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w punktach monitoringu regionalnego.

Związki biogenne oraz zanieczyszczenie bakteriologiczne to główne czynniki obniżające jakość wód powierzchniowych. Rzeka Biała została zaklasyfikowana jako rzeka o III kategorii czystości wód.

Wody podziemne

Zgodnie z Mapą hydrogeologiczną Polski, Arkusz Bielsko – Biała , w skali 1:200 000 teren objęty opracowaniem położony jest w Regionie Karpackim (XXIII), podregionie zewnętrznokarpackim (XXIII 1). Obszar ten charakteryzuje się występowaniem wód szczelinowych, w mniejszym stopniu szczelinowo – porowych w utworach fliszowych trzeciorzędu (paleogen) i kredy. Wodonośność tych poziomów jest ograniczona, nieznacznie wyższa na obszarze, gdzie w budowie geologicznej podłoża zaznacza się mniejszy udział piaskowców a większy utworów łupkowych, jednakże wydajność nie przekracza tutaj 2 m³/h.

Opisywany teren znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 447 o nazwie „Godula - Beskid Mały”. Jest to zbiornik kredowy szczelinowo-porowy, niezbyt zasobny, w sposób naturalny drenowany przez rzeki i podatny na zanieczyszczenia.

Warunki atmosferyczne i jakość powietrza

Analizowany obszar znajduje się w obrębie dzielnicy klimatycznej podkarpackiej charakteryzującej się mocno zróżnicowanym, piętrowym układem elementów klimatycznych. Występująca tu zmienność poszczególnych czynników klimatycznych zależna jest głównie od wysokości terenu nad poziom morza. Teren znajduje się w większości w piętrze klimatycznym umiarkowanie ciepłym ze średnią roczną temperaturą 8-10°C. Średnie opady wynoszą około 880 mm.

Za niekorzystne warunki klimatyczne, szczególnie w obszarach zabudowanych, można uznać:

- silne wiatry fenowe, zwłaszcza w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, które mogą osiągnąć prędkość ponad 30m/s,

- spóźnione przymrozki wiosenne oraz występowanie inwersji i mgieł w dolinach,
- obfite opady śniegu zimą oraz długotrwałe, nawalne letnie opady deszczu.

Powietrze atmosferyczne jest jednym z ważniejszych komponentów środowiska a stan jego czystości może wywierać ujemny wpływ na zdrowie ludzi, roślinność, zwierzęta oraz wartość użytkową gleby i wody.

Ochrona powietrza jest zadaniem priorytetowym na terenie gminy Wilkowice. Głównymi źródłami zanieczyszczeń na omawianym terenie są:

- Emisje z zakładów przemysłowych nawiewane na analizowane tereny (m.in. zakłady przemysłowe, elektrownie, elektrociepłownie i ciepłownie zlokalizowane poza granicami gminy, w tym także poza granicami z Ostrawsko Karwińskiego Okręgu Przemysłowego (Czechy), z którego przesyłane są toksyczne pyły i gazy);
- Niska emisja sektora komunalno – bytowego w przypadku terenów zabudowanych;
- Komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (transport drogowy) dotyczący terenów położonych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

Na terenie Gminy Wilkowice nie występuje scentralizowany system grzewczy. Problem niskiej emisji związany jest przede wszystkim z zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw dla potrzeb ogrzewania budynków zlokalizowanych w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z informacjami zawartymi w Programie Ochrony Środowiska w większość budynków jest ogrzewanych przestarzałymi systemami ogrzewania, zaopatrzonymi w kotły o mocach cieplnych do 100 kW. Stosowane urządzenia grzewcze są nieefektywne. Stosowane paliwo jest niskiej jakości - węgiel oraz odpady z jego przeróbki (muł węglowy) to najpopularniejsze nośniki energii wykorzystywane do ogrzewania gospodarstw. W konsekwencji, wiele trujących części lotnych, zawartych w spalonym węglu (smoły, popioły, toksyczne gazy, będące w 30% składnikami węgla) nie są spalane, lecz uwalniane bezpośrednio do atmosfery).

Emisja komunikacyjna jest wynikiem przede wszystkim spalania paliw w silnikach samochodowych. Spaliny z układów wydechowych dostające się do powietrza atmosferycznego zawierają m.in. dwutlenek węgla, tlenki azotu, tlenki węgla i węglowodory – w tym benzen i aldehydy.

Na terenie Gminy Wilkowice nie ma punktu pomiarowego monitoringu powietrza. Najbliższy taki punkt znajduje się w Żywcu. Wyniki pomiarów z tego punktu pomiarowego wskazują, że w tym rejonie średnie stężenie pyłu zawieszonego w 2011 r. wyniosło około 58,4 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] (dopuszczalna norma wynosi 40 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]). Średnie stężenie tlenków azotu wyniosło 55,0 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] (dopuszczalna norma wynosi 30 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]).

Warunki florystyczno-faunistyczne

Roślinność w obrębie przedmiotowego terenu to lasy, pola uprawne i nieużytki rolne oraz towarzysząca im roślinność spontaniczna, ruderalne zbiorowiska w pobliżu terenów zabudowanych oraz zbiorowiska wodne związane z ciekami wodnymi.

W obrębie terenu pozostało niewiele obszarów o charakterze leśnym – wyższa roślinność występuje jedynie w dolinach cieków. W pobliżu cieków występują zbiorowiska roślinności łąkowej

z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*, łąki wilgotne z rzędu *Molinietalia*, ziołorośla nadrzeczne, nadrzeczne zarośla wierzbowe. W miejscach silnie przekształconych przez człowieka występują gatunki synantropijne z klasy *Artemisietea vulgaris*, porastające m.in. nasyp kolejowy i pobocza dróg. Roślinność łąk tworzą przede wszystkim trawy. Stwierdzono występowanie trzcinnika piaskowego (*Calamagrostis epigejos*), kupkówki pospolitej (*Dactylis glomerata*), wiechliny łąkowej (*Poa pratensis*) i rocznej (*P. annua*), mietlicy pospolitej (*Agrostis capillaris*), kostrzewy łąkowej (*Festuca pratensis*), życicy trwała (*Lolium perenne*). Na terenach o silnym nasłonecznieniu zaobserwowano bylicę piołun (*Artemisia absinthium*), krwawnika pospolitego (*Achillea millefolium*) i dziewannę pospolitą (*Verbascum nigrum*).

Fauna obszarów leśnych terenu jest bardzo uboga, ze względu na niewielkie rozmiary lasu. Fragment lasu znajdujący się na przedmiotowym terenie nie posiada łączności z sąsiednimi lasami. Znacznie więcej jest gatunków zwierząt związanych z otwartymi ekosystemami pól uprawnych i pastwisk, takich jak skowronki, trznadłe, kuropatwy.

Krajobraz

Obszar odznacza się znacznymi walorami krajobrazowymi. Cenne z przyrodniczego punktu widzenia walory krajobrazowe posiadają wszystkie koryta rzeczne i koryta potoków górskich znajdujące się w granicach opracowania. Stanowią one zarówno naturalne korytarze ekologiczne, jak również otwarte przestrzenie widokowe i korytarze przewietrzania.

Analizowany teren jest położony w Bramie Wilkowickiej. Jest to szerokie na ok. 5 km obniżenie między Beskidem Śląskim na zachodzie a Beskidem Małym na wschodzie, które powstało w miejscu zmniejszonej odporności skał pomiędzy dwoma uskokami tektonicznymi, z których jeden ogranicza od wschodu Beskid Śląski, a drugi pokrywa się z zachodnią granicą Beskidu Małego. Obszary, które zlokalizowane są na zboczach górskich charakteryzują się niezwykle wartościowymi panoramami widokowymi.

Dobrze zachowany jest krajobraz kulturowy. Zachowały się pasma zabudowy w dolinach rzecznych i prostopadłe rozchodzące się łany pól uprawnych, których zamknięcie stanowią grzbiety gór. Gmina posiada także stosunkowo duży zasób obiektów zabytkowych. Są one położone w historycznych częściach wsi; zachowała się przede wszystkim tradycyjna zabudowa drewniana, a także pojedyncze zespoły oraz liczne kapliczki i figury przydrożne. Zachowały się także czytelne historyczne układy przestrzenne wsi wywierające wpływ na współczesne zagospodarowanie. Widoczna jest duża różnorodność form architektonicznych (zabudowa tradycyjna drewniana, zabudowa murowana nawiązująca do tradycyjnych form i współczesna zabudowa nie kontynuująca cech tradycyjnych).

Obszary chronione

Teren objęty opracowaniem znajduje się w całości w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Małego.

Najbliższe obszary Natura 2000 to leżący w odległości około 1,75 km na północny-wschód Obszar Natura 2000 „Beskid Mały” i obszar „Beskid Śląski” położony w odległości około 2,3 km od północno-zachodniej granicy terenu.

Opisywany teren położony jest w zasięgu obszaru węzłowego o randze krajowej „Beskid Mały” należącego do elementów krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska oraz stanowi także regionalne biocentrum („Beskid Mały”) w województwie śląskim. Fragment analizowanego obszaru leży w obszarze regionalnego korytarza ekologicznego „Beskid Śląski – Beskid Mały” oraz krajowego korytarza spójności obszarów chronionych.

5.2. Odporność środowiska na degradację oraz zdolność do samoregeneracji

Odporność środowiska na degradację jest ściśle powiązana z jego możliwością do regeneracji. Natomiast zdolność środowiska do regeneracji określona jest długością zmian zachodzących w środowisku, tzn. czasem jaki upłynął od zaprzestania degradacji środowiska do momentu powrotu do stanu, jaki miał miejsce przed rozpoczęciem oddziaływania na środowisko.

Charakteryzując odporność środowiska na degradację w granicach analizowanego terenu należy uwzględnić przede wszystkim dwa oddziaływania.

Pierwszy to zmiany w środowisku związane są z postępującą urbanizacją terenów. W tym przypadku zmianie ulegają dominujące ekosystemy leśne, łąkowe czy użytki rolne na rzecz powierzchni szczelnych (drogi dojazdowe, place) oraz budynków kubaturowych. Zmniejszeniu ulega różnorodność gatunkowa rodzimej flory i fauny. Na terenach zabudowy następuje wypieranie obecnie występujących gatunków roślin przez gatunki obce siedlisko. Terenem szczególnie narażonym na degradację są lokalne korytarze ekologiczne o przebiegu południkowym i równoleżnikowym.

Zabudowane tereny oprócz faktu iż ograniczają tereny biologicznie czynne to są jeszcze źródłem emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz zwiększeniu ilości odpadów związanej ze wzrostem ilości mieszkańców, także sezonowych.

Zmienia się jakość powietrza atmosferycznego tj. pogarszają się warunki aerosanitarne na terenach zabudowanych – głównie ze względu na niską emisję oraz emisję spalin wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych – zjawisko to pogłębia się wraz z zagęszczeniem zabudowy i wzrostem natężenia ruchu. Ze względu na ukształtowanie terenu otaczającego przedmiotowy obszar i rozbudowane ciągi komunikacyjne, zanieczyszczenie powietrza w obrębie terenu jest znaczne.

Na stan i jakość środowiska przyrodniczego analizowanego terenu wpływa również hałas pochodzący głównie ze wzmożonego ruchu komunikacyjnego.

Zmiany te jednak są jednak związane z istniejącą działalnością człowieka ustają po jej zakończeniu. Możliwa jest, więc regeneracja środowiska a zdolnością do regeneracji jest tu okres jaki jest potrzebny do powrotu środowiska do stanu pierwotnego.

5.3. Główne zagrożenia środowiska obszaru planu

Główne zagrożenia dla środowiska obszaru planu to:

- przekształcenia powierzchni ziemi i gleb
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych
- zanieczyszczenie powietrza
- emisja hałasu
- promieniowanie niejonizujące

Przekształcenia powierzchni ziemi i gleb

Niniejsze opracowanie obejmuje obszar zlokalizowany we wschodniej części gminy Wilkowice. Część terenów, leżących szczególnie wzdłuż głównych ulic jest w mniejszym lub większym stopniu zabudowana. Dla części terenów użytkowanych w chwili obecnej jako tereny rolne planowana jest zmiana sposobu zagospodarowania na tereny usług sportu i rekreacji.. Dla części terenów zmiany sposobu użytkowania wprowadzone w planie zagospodarowania są zgodne z aktualnymi funkcjami terenów.

Każde wprowadzone pozaprzrodnicze zagospodarowanie będzie związane w mniejszym lub większym stopniu z przekształceniem powierzchni ziemi. Na terenach obecnie zabudowanych oddziaływanie związane z zmianą powierzchni terenu już nastąpiło, natomiast na terenach gdzie projektowane jest wprowadzenie zabudowy o charakterze usługowym konieczne będzie wykonanie makroniwelacji terenu. Najistotniejsze zmiany w ukształtowaniu powierzchni i pokrywy glebowej będą występować właśnie na tych terenach. Dla pozostałej części obszarów oddziaływanie związane z zmianą powierzchni terenu nie będzie występować, zwłaszcza na terenach już zainwestowanych.

Realizacja jakichkolwiek inwestycji w tym terenie wymagać będzie niwelacji terenu pod możliwość lokalizacji obiektów kubaturowych i towarzyszącej im infrastruktury drogowej. Innym oddziaływaniem związanym z przyrostem terenów zabudowanych będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, co ograniczy możliwość infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie powodować będzie wzrost spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych. Ponadto wprowadzenie zabudowy w terenach otwartych przyczyni się do powstania dominant a tym samym zmniejszenia walorów krajobrazowych tego fragmentu analizowanego terenu.

Sposobem ograniczenia uciążliwości związanych z uszczelnianiem powierzchni jest zachowanie jak największej ilości obszarów biologicznie czynnych wśród wprowadzanej zabudowy. W planie przedstawionym do oceny jest to realizowane poprzez określenie minimalnego procentu terenów biologicznie czynnych zależnego od projektowanego zagospodarowania. I tak procent ten został określony na poziomie (§10, ust.7):

- 1) na terenach MN, MN/U, MN/RM, MN/RO, MNp - co najmniej 50% powierzchni działki budowlanej;
- 2) na terenach U, UP - co najmniej 40% powierzchni działki budowlanej;
- 3) na terenach US/UT - co najmniej 90% powierzchni działki budowlanej;
- 4) na terenach KDS – co najmniej 15% powierzchni wyznaczonego terenu.

W obszarze objętym zmianą planu występuje teren osuwisk, dla którego obowiązuje zakaz zabudowy oraz zakaz wykarczowania terenu (§5, ust.1).

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Tereny stwarzające zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego na obszarze objętym zmianą planu to głównie tereny usługowe.

Przedstawiona do oceny zmiana planu zagospodarowania w większości zachowuje dotychczasowe zainwestowanie terenów. Część obszarów o proponowanym sposobie zagospodarowania jako tereny zabudowy mieszkaniowej i usług, to obszary, które aktualnie nie są

jeszcze zabudowane. W celu minimalizacji ich ewentualnych uciążliwości w związku z wprowadzaniem tu zabudową określone zostały dla nich ograniczenia, które zminimalizują ich potencjalny wpływ na środowisko wodne, a w tym: odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej istniejącej na terenie gminy; do czasu realizacji systemów kanalizacyjnych dopuszcza się wykorzystanie oczyszczalni grupowych, zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi (§9, ust.1), w przypadku lokalizacji parkingów – ustala się nakaz wykonania nawierzchni utwardzonej umożliwiającej odprowadzenie wód opadowych poprzez separatory błota i oleju – dla parkingów powyżej 0,1ha (§5, ust.7, pkt.1, lit.d).

W obszarze objętym zmianą planu zlokalizowany jest główny zbiornik wód podziemnych – GZWP 447 – „Godula - Beskid Mały” – dla którego obowiązuje, w przypadku lokalizacji inwestycji mogących zanieczyścić wody podziemne, nakaz stosowania zabezpieczeń przed ich zanieczyszczeniem (§5, ust.5).

Projekt planu wprowadza również zakaz:

- a) grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu wód powierzchniowych (§5, ust.7, pkt.2, lit.b),
- b) lokalizacji obiektów kubaturowych w odległości mniejszej niż:
 - 15 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieku (dla wód stanowiących własność Skarbu Państwa),
 - 6 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieku (dla wód pozostałych) (§5, ust.7, pkt.2, lit.c);

W przypadku zabudowy mieszkaniowej zawsze będzie istnieć zagrożenie skażenia substancjami powierzchniowo czynnymi (środki myjące, czyszczące). Źródłem tego zanieczyszczenia mogą być praktyki związane z myciem pojazdów na terenach gospodarstw przydomowych. Jednym sposobem zapobiegania tego typu praktykom może być tylko wzrost świadomości społecznej, natomiast żadne zapisy planu nie są w stanie temu przeciwdziałać.

Obszar objęty zmianą planu nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Wyznacza się jednak tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi w obszarze których ustala się zakaz lokalizacji nowych obiektów kubaturowych (§5, ust.3)

Zanieczyszczenie powietrza

Na terenie objętym zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidziane zostały różne formy zainwestowania.

Na analizowanym terenie nie wprowadza się terenów o charakterze przemysłowym. Usługi obejmują zarówno obiekty istniejące jak i nowo projektowane tereny.

Wzrost intensywności zabudowy mieszkaniowej i usługowej ogrzewanej w oparciu o indywidualne systemy grzewcze powodować będzie wzrost tzw. niskiej emisji zanieczyszczeń z kotłowni przydomowych. Zjawisko to jest niekorzystne głównie ze względu na koncentrację zanieczyszczeń w pobliżu emitora. Wprawdzie wprowadzono zapisy ograniczające emisję zanieczyszczeń poprzez nakaz stosowania stosowanie proekologicznych (wysokosprawnych) źródeł ciepła dla celów grzewczych i socjalno bytowych (§5, ust.7, pkt.1, lit.a), jednak oddziaływania

z poszczególnych terenów mogą kumulować się w środowisku, co z kolei może powodować pogorszenie warunków aerosanitarnych.

Innym źródłem zanieczyszczeń powietrza w obszarze planu będą istniejące tereny dróg. W związku z obserwowaną tendencją do ciągłego wzrostu liczby pojazdów należy się liczyć z tym, że tereny zlokalizowane wokół głównych dróg mogą być narażone przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń takich jak NO₂, SO₂, pył, CO, węglowodory alifatyczne i aromatyczne

Emisja hałasu

W obrębie analizowanego terenu głównymi źródłami hałasu są ciągi komunikacyjne (drogi, linie kolejowe), oraz obszary zabudowane.

Główne ciągi komunikacyjne w obrębie terenu to ulice Żywiecka i ul. Wyzwolenia, a także linia kolejowa relacji Bielsko-Biała – Żywiec – Zawadoń – granica państwa.

Pozostałe ciągi komunikacyjne o znaczeniu miejscowym stanowią jedynie lokalne źródła hałasu, głównie w porze dojazdów i powrotów z pracy mieszkańców osiedli.

Uciążliwość hałasu pochodzącego z istniejących ciągów komunikacyjnych może być ograniczony przez realizowanie w obrębie linii rozgraniczających dróg zieleni wysokiej i niskiej o charakterze izolacyjnym (§8, ust.9, pkt.5, lit.c) oraz obiektów i urządzeń służącej ograniczeniu uciążliwości komunikacyjnej lub podniesieniu bezpieczeństwa (§8, ust.9, pkt.5, lit.d).

W obszarze objętym zmianą planu występują tereny dla których ustala się ochronę akustyczną (§5, ust.6):

- 1) MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO jako terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) US/UT, jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowej

Ponadto Projekt planu wprowadza nakaz ograniczenia hałasu i wibracji do wartości dopuszczalnych na granicy użytkowanego terenu (§5, ust.7, pkt.1, lit.b)

Na terenach parkingów (KDS) plan wprowadza także nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej od strony sąsiednich terenów mieszkaniowych, o szerokości minimum 3m (§23, ust.2, pkt.3).

Promieniowanie niejonizujące

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości 1 Hz do 10¹⁶ Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe - linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300,000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,

- urządzenia radionadawcze i telewizyjne (np. stacje bazowe telefonii komórkowej)

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania. Dotychczasowy wzrost poziomu tła elektromagnetycznego nie zwiększył istotnie zagrożenia środowiska i ludności. W dalszym ciągu poziom promieniowania w tle pozostaje wielokrotnie niższy od natężeń, przy których możliwe jest jakiegokolwiek szkodliwe oddziaływanie na organizm ludzki.

Zagadnienia ochrony ludzi i środowiska przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym są uregulowane przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa budowlanego, prawa ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego i przepisami sanitarnymi. W obowiązującym prawie polskim natężenie pola elektrycznego o wartości poniżej 1 kV/m uważane jest za całkowicie bezpieczne, nawet przy długotrwałym w nim przebywaniu. Natomiast w polu o wartości powyżej 10 kV/m – strefa ochronna pierwszego stopnia – przebywanie ludzi jest zabronione. W strefie ochronnej drugiego stopnia – pole o natężeniu 1-10 kV/m – przebywanie ludności jest dozwolone, jednakże nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych, szkół, żłobków, przedszkoli, szpitali itp. W Polsce nie istnieją przepisy ograniczające gospodarowania oraz przebywanie ludności w obszarach, w których występuje pole magnetyczne.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Na terenie objętym zmianą planu przebiega sieć napowietrznych linii energetycznych głównie średniego napięcia rozprowadzająca energię elektryczną w obrębie gminy Wilkowice. Przez analizowany teren nie przebiega linia energetyczna o napięciu 110 kV.

W przedstawionym do oceny planie zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do sieci energetycznych, w celu ochrony osób i mienia przed szkodliwymi oddziaływaniami urządzeń infrastruktury technicznej, ustala się strefy techniczne wokół obiektów i sieci magistralnych. W strefach obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy, określone w przepisach odrębnych, w tym zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych - zwłaszcza przeznaczonych na pobyt ludzi - w odległości nie mniejszej niż:

- 1) od linii energetycznych 15kV - 8 metrów;
- 2) od stacji transformatorowych - 5 metrów (§9, ust.7).

5.4. Obszary problemowe

Projekt zmian planu zagospodarowania przestrzennego przedstawiony do oceny obejmuje obszar zlokalizowany we wschodniej części gminy Wilkowice rozciągający się od ul. Prostej i Wyzwolenia w kierunku ul. Żywieckiej i linii kolejowej do granic gminy.

Problematyczny charakter może mieć kontynuacja zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie dużych ciągów komunikacyjnych, głównie przy ulicy Żywieckiej oraz linii kolejowej, ze względu na ich oddziaływanie akustyczne.

Obszarem problemowym jest również teren jednostki MN/RO1 którego przeznaczenie zostało przyjęte w obowiązującym aktualnie miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Teren ten

jednak znajduje się w kluczowym miejscu korytarza ekologicznego i położony jest na szlaku migracji zwierząt.

6. Problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów chronionych i wymagających ochrony

Analizowany obszar zlokalizowany we wschodniej części gminy Wilkowice, w całości znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Beskid Małego”. Poza tym na przedmiotowym obszarze nie znajdują się żadne obszarowe formy ochrony wyznaczone w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Najbliższe obszary Natura 2000 to leżący w odległości około 1,75 km na północny-wschód Obszar Natura 2000 „Beskid Mały” i obszar „Beskid Śląski” położony w odległości około 2,3 km od północno-zachodniej granicy terenu.

6.1. Formy ochrony prawnej

6.1.1. Obszary chronione

Analizowany obszar zlokalizowany w całości znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Beskid Małego”, dla którego obowiązują ustalenia wynikające z obowiązującego Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 roku w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz następujące nakazy (§5, ust.4):

- 1) utrzymania i ochrony zespołów zieleni a w tym:
 - a) zadrzewień i zalesień oznaczonych w ewidencji gruntów jako „Lz” i „Ls” (w tym enklaw w obrębie terenów przeznaczonych dla zabudowy);
 - b) spełniających funkcje przeciwoerozyjne (zadrzewienia i zakrzewienia porastające jary, wąwozy i skarpy oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne);
 - c) stanowiących biologiczną strefę ochronną wód (przylegające do wód powierzchniowych tereny z trwałą runią łąkową oraz kępami drzew i krzewów);
 - d) zieleni wysokiej i niskiej w obrębie terenów zabudowanych;
 - e) pojedynczych drzew, zwłaszcza starodrzewu - w liniach rozgraniczających dróg;
 - f) ustanowionych pomników przyrody.
- 2) sukcesywne zaliczanie lasów prywatnych do grupy „lasów ochronnych”;
- 3) realizację zalesień na terenach określonych w zmianie planu;
- 4) obowiązek zachowania odległości projektowanych obiektów kubaturowych od granicy terenów leśnych zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi bezpieczeństwa pożarowego;
- 5) zakaz budowy nowych obiektów budowlanych poza terenami przeznaczonymi w zmianie planu na cele inwestycyjne.

6.1.2. Lasy ochronne

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w Ustawie o lasach [1.2.3].

Lasy Nadleśnictwa Bielsko, które obejmuje także obszar gminy Wilkowice, są w całości zaliczone do I grupy lasów ochronnych i zostały przyporządkowane do następujących kategorii ochronności:

- lasy wodochronne - występujące u źródeł rzek i potoków, pełniące funkcje ochrony źródeł,
- lasy wodochronne - występujące wzdłuż rzek i potoków pełniące funkcje przeciwpowodziowe retencji wód,
- lasy glebochronne,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, chroniące środowisko przyrodnicze, w tym lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegające ochronie gatunkowej.

W granicach przedmiotowego terenu nie występują jednak zwarte duże kompleksy leśne, ani lasy należące do Lasów Państwowych. Występują tu jedynie lasy na i zadrzewienia nadrzeczne.

6.1.3. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo wodne [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Opisywany teren znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 447 - „Godula”. Jest to zbiornik kredowy szczelinowo-porowy potencjalnie narażony na zanieczyszczenia.

Dla zbiornika tego zgodnie z planem zagospodarowania podlegającego ocenie obowiązuje, w przypadku lokalizacji inwestycji mogących zanieczyścić wody podziemne, nakaz stosowania zabezpieczeń przed ich zanieczyszczeniem (§5, ust.5).

Plan przedstawiony do oceny, w celu ochrony wód wprowadza zapisy nakazujące odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej istniejącej na terenie gminy; do czasu realizacji systemów kanalizacyjnych dopuszcza się wykorzystanie oczyszczalni grupowych, zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. (§9, ust.1)

Projekt planu wprowadza również zakazy ograniczające wpływy na wody powierzchniowe, a w tym zakaz::

- c) grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu wód powierzchniowych (§5, ust.7, pkt.2, lit.b),
- d) lokalizacji obiektów kubaturowych w odległości mniejszej niż:
 - 15 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieką (dla wód stanowiących własność Skarbu Państwa),
 - 6 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieką (dla wód pozostałych) (§5, ust.7, pkt.2, lit.c);

6.1.4. Złoże kopalin

Udokumentowane złoże kopalin podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze [1.2.8].

W podłożu terenu objętego planem nie występuje udokumentowane złoże kopalin podlegające ochronie na mocy w/w ustawy.

6.1.5. Flora i fauna

Flora i fauna podlega ochronie na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska [1.2.1] oraz ustawy o ochronie przyrody [1.2.2].

Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

Ustawa o Ochronie Przyrody wprowadziła ochronę gatunkową w celu zabezpieczenia „dziko występujących roślin lub zwierząt oraz ich siedlisk, a w szczególności gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, jak też zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.”

W stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową zabrania się:

- 1) pozyskiwania, umyślnego niszczenia lub uszkodzenia roślin,
- 2) umyślnego niszczenia ich siedlisk,
- 3) zbioru, przetrzymywania, posiadania, preparowania, przetwarzania roślin oraz ich części,
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej, gleby w pobliżu stanowisk roślin chronionych,
- 5) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, darowizny,
- 6) wwożenia i wywożenia poza granicę państwa żywych, martwych, przetworzonych, spreparowanych w całości albo ich części oraz produktów pochodnych.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także **tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy** oraz ich zbiorowiska niebędące lasem. W Ustawie o Ochronie Przyrody nakazano zwrócić szczególną uwagę na roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów. Prace te mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom. W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nieszkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

Przyrodniczo cennymi terenami ze względu na potencjalne występowanie rzadkich bądź chronionych gatunków na przedmiotowym obszarze są tereny lasów oraz tereny zieleni wzdłuż cieków wodnych których dotychczasowe zagospodarowanie zostało zachowane w przedstawionej do oceny zmianie planu.

Realizacja projektowanych przeznaczeń zgodnie z zapisami w projekcie zmiany planu zagospodarowania nie wpłynie w istotny sposób na wartościową z przyrodniczego punktu widzenia roślinność.

6.1.6. Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody [1.2.2]

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony przyrody.

Obszar odznacza się znacznymi walorami krajobrazowymi. Cenne z przyrodniczego punktu widzenia walory krajobrazowe posiadają wszystkie koryta rzeczne i koryta potoków górskich.

Atrakcyjny na terenie objętym opracowaniem jest także zachowany krajobraz kulturowy. Gmina posiada także stosunkowo duży zasób obiektów zabytkowych.

Do zabytkowych obiektów położonych na terenie opracowania i figurujących w wojewódzkiej ewidencji zabytków i w gminnej ewidencji zabytków należą:

1. Dom ul. Rzemieślnicza nr 9, Wilkowice
2. Dom drewniany ul. Szkolna nr 7, Wilkowice
3. Dom drewniany ul. Wyzwolenia nr 184, Wilkowice
4. Dom drewniany ul. Wyzwolenia nr 222 (d. nr 355). Wilkowice
5. Dom murowany ul. Wyzwolenia 260. Wilkowice
6. Kapliczka murowana. ul. Wyzwolenia, róg ul. Zawilców, Wilkowice
7. Dom drewniany ul. Zimnik nr 2, Wilkowice

Dla powyższych obiektów i obszarów w planie przedstawionym do oceny ustala się ochronę (§6, ust.1):

- 1) gabarytów i bryły budynków, kształtu dachu, rodzaju pokrycia dachu (o ile zachowany jest pierwotny lub tradycyjny; w razie zmiany pokrycia dachu należy zastosować rozwiązania nawiązujące do stanu pierwotnego), wystrój architektoniczno - sztukatorski, ciesielsko - stolarski elewacji, zachowana oryginalna, wartościowa stolarka okienna i drzwiowa, zachowany zabytkowy, cenny układ przestrzenno - konstrukcyjny;
- 2) komponowanego otoczenie obiektów zabytkowych w granicach ogrodzenia, wraz ze starodrzewiem i zielenią komponowaną, ogrodzeniami zabytkowymi, nawierzchniami;
- 3) zakaz umieszczania na elewacjach reklam, tablic i urządzeń informacyjnych wielkoformatowych, agresywnych w formie oraz innych urządzeń dysharmonijnych. Ewentualne reklamy oraz tablice i urządzenia informacyjne wyłącznie w formie, estetyce i wielkości dostosowanej do walorów zabytkowych obiektów oraz zapewniające im właściwą ekspozycję.

6.1.7. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu [1.2.9].

Na podstawie w/w rozporządzenie na omawianym terenie będą obowiązywały następujące dopuszczalne poziomy hałasu (patrz tabela nr 1).

Tabela 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikiem $L_{Aeq,D}$ i $L_{Aeq,N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie postępującym	przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
2	3	4	5	6
1/Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	55	50	50	40
2/ Tereny zabudowy zagrodowej 3/ Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ 4/Tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45

Objaśnienia

- 1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych
- 2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocnej, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocnej

Projekt planu wprowadza nakaz ograniczenia hałasu i wibracji do wartości dopuszczalnych na granicy użytkowanego terenu (§5, ust.7, pkt.1, lit.b).

Na omawianym terenie obszarami podlegającymi ochronie akustycznej będą (§5, ust.6):

- 1) MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO jako terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) US/UT jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe;

Ponadto plan wprowadza na terenach parkingów (KDS) nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej od strony sąsiednich terenów mieszkaniowych, o szerokości minimum 3m (§23, ust.2, pkt.3).

6.1.8. Grunty rolne i leśne

Na obszarze objętym zmianą planu zagospodarowania nie występują grunty rolne i leśne podlegające ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych [1.2.4].

Zgodnie ze wspomnianą wyżej ustawą na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Ponadto przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością przemysłową, a także innych obiektów budowlanych należy stosować takie rozwiązania, które ograniczają skutki ujemnego oddziaływania na grunty.

Zgodnie ze wspomnianą wyżej ustawą w przypadku wprowadzenia nowego zainwestowania na terenie gruntów rolnych i leśnych objętych ochroną niezbędne będzie przeprowadzenia ich odrolnienia lub ich przekształcenia na cele nieleśne.

Dla terenów oznaczonych w projekcie planu symbolem R obowiązuje ochrona przed przeznaczeniem na cele nierolnicze. (§19, ust.1).

6.1.9. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną

W obrębie przedmiotowego terenu, mimo wielowiekowego wpływu działalności człowieka występują tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, których dalsze zachowanie zapewni prawidłowe funkcjonowanie przyrody we względnej równowadze ekologicznej. Tereny te obejmują elementy i struktury o zwiększonym potencjale biologicznym. Do obszarów tych należą:

- **lokalne korytarze ekologiczne** – obejmujące liniowe struktury przestrzenne zapewniające ciągłość przestrzenną dla sąsiednich ekosystemów, zapobiegając ich izolacji stwarzamy sprzyjające warunki migracji flory i fauny. Korytarze ekologiczne wzmagają naturalną odporność układu i magazynują najwartościowsze gatunki; struktury, wiążą przestrzennie obszary zasilania i regionalny system przyrodniczy – w przypadku analizowanego terenu wyznaczono ważny obszar pełniący rolę korytarze ekologicznego. Obejmuje on obszary łąkowe i nieużytki rozciągające się w południowej części terenu oraz ciek i towarzyszącą im roślinność.
- **kompleksy leśne** – formy obszarowe, tworzone przez wyróżniające się z otoczenia skupiska osobników, gatunków, biomasy, pełniące role głównych centrów zasilania i stabilizacji przyrody dla całego układu przestrzennego; formy te mają istotne znaczenie klimatyczne, hydrologiczne i biologiczne. W granicach przedmiotowego terenu nie występują zwarte duże kompleksy leśne, ani lasy należące do Lasów Państwowych, ale istnieją lasy na i zadrzewienia nadrzeczne.

Przedstawiony do oceny projekt zmian planu zagospodarowania przestrzennego zachowuje w dotychczasowym zagospodarowaniu znaczną powierzchnię terenów zieleni towarzyszącej ciekom wodnym oraz tereny leśne. Roślinność cieków wodnych pełni istotne funkcje otuliny biologicznej. Umożliwia zachowanie bioróżnorodności, stanowi izolację cieków wodnych oraz stabilizuje skarpy. Siedliska wodne na tych terenach mogą stanowić miejsce występowania i rozrodu płazów.

Ponadto ciek wodny wraz z towarzyszącą mu roślinnością mają istotny udział w zachowywaniu funkcji korytarza ekologicznego przedmiotowego terenu.

Kompleksy leśne stanowią schronienie dla zwierząt i zwiększają różnorodność biologiczną terenu.

Utrzymanie terenów roślinności związanej z ciekami wodnymi oraz terenów leśnych umożliwi zachowanie istotnych wartości przyrodniczych terenu. Zastosowanie ograniczeń i wymogów wynikających z zapisów planu podczas realizacji określonych przeznaczeń terenów zapobiegnie istotnym, negatywnym wpływom na wspomniane walory przyrodnicze.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. „Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju” z 2005 r.
3. Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r),
4. Dokument Rządowy Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (Warszawa, 2008 r.)
5. Dokument Rządowy II Polityka ekologiczna państwa (2000 r.)

oraz międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę Polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w w/w dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,
- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m.in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,
- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,
- określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
- uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizacje na

- przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migracje fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
 - powszechne i wzajemnie uzależnione uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
 - promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekorośnictwo, ekosadownictwo),
 - zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
 - ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju
 - ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwoerozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
 - zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
 - ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
 - priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
 - ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,

- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 określa cele średniookresowe do 2016 r. m.in. dla:

- ochrony przyrody,
- ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów,
- racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi
- ochrony powierzchni ziemi
- gospodarowaniem zasobami geologicznymi
- jakości powietrza, ochrony wód, gospodarki odpadami, substancji chemicznych w środowisku, oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych.

Polityka ekologiczna państwa

Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu lokalnym. Jej główne cele to: m. in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów,
- likwidację zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce,
- racjonalizację i modernizację gospodarki energetycznej,
- zmniejszenie uciążliwości transportu, w szczególności drogowego na terenach zamieszkania.

Wymienione powyżej cele znalazły odzwierciedlenie w projekcie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego wschodniej części gminy Wilkowice.

8. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Analizowany obszar położony jest w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Małego. Poza tym na analizowanym terenie nie występują żadne chronione obszary w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Najbliższe obszary Natura 2000 to leżący w odległości około 1,75 km na północny-wschód Obszar Natura 2000 „Beskid Mały” i obszar „Beskid Śląski” położony w odległości około 2,3 km od północno-zachodniej granicy terenu.

Na zachód od analizowanego terenu w odległości około 10 km zlokalizowany jest rezerwat przyrody „Jaworzyna”, a w odległości ok. 8,5 rezerwat „Stok Szyndzielni”.

Ze względu na odległość analizowanego terenu od chronionych obszarów Natura 2000, a także ze względu na charakter zainwestowania terenów objętych projektem planu zagospodarowania przestrzennego i obowiązujące je ograniczenia można stwierdzić, że realizacja planu przedstawionego do oceny nie wpłynie istotnie na siedliska i gatunki dla których obszary Natura 2000 „Beskid Śląski” i „Beskid Mały” zostały wyznaczone, a także na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku krajobrazowego.

Identyfikacji potencjalnych skutków ustaleń planu na środowisko przyrodnicze dokonano w formie tabelarycznej. Występujące uciążliwości scharakteryzowano biorąc pod uwagę ustalenia planu dla projektowanych jednostek urbanistyczno - architektonicznych. Oddziaływania powodowane ustaleniami planu podzielono ze względu na natężenie uciążliwości, w tabeli nr 2 oznaczone symbolami:

- o – rodzaj występującej uciążliwości
- p? – prawdopodobne ale nieprzewidywalne oddziaływanie,
- n- znaczące oddziaływanie negatywne
- p – znaczące oddziaływanie pozytywne

Należy jednak wziąć pod uwagę, że natężenie zmian powodowanych w środowisku zależęć będzie od ostatecznych rozwiązań przyjętych przez inwestorów, np. rodzaju prowadzonej działalności, stopnia nasycenia terenów zabudową, formą architektoniczną budynków, od nasycenia terenów usługami i od ich rodzaju, od typów prowadzonej działalności wytwórczej itp.

Potencjalnymi źródłami znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być działania związane z robotami budowlanymi dotyczącymi komunikacji czy infrastruktury technicznej. Szczegółowa ocena wpływu na środowisko dla wszystkich inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jest wymagana na podstawie obowiązującego prawa i wykracza poza zakres niniejszej prognozy.

W tabeli nr 3 skonkretyzowano typy oddziaływań na środowisko przyrodnicze, z wyszczególnieniem funkcji, które te oddziaływania będą powodować. Niektóre typy oddziaływań, wyszczególnione dla danego rodzaju jednostki dotyczą jednak jedynie części obszaru np. likwidacja warstwy glebowej w większości przypadków obszarów zainwestowanych już nastąpiła a w obszarach przeznaczonych do zainwestowania nastąpi jedynie w części zajętej pod układ drogowy, powierzchnie utwardzone i obiekty kubaturowe.

Tabela 2 Poglądowa macierz skutków wpływu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Projektowane przeznaczenie terenu	Uciążliwości wynikające z realizacji ustaleń planu				Ocena oddziaływania skutków ustaleń planu na elementy środowiska								
	Emisja do powietrza	Ścieki i odpady	Hałas i wibracje	Przekształcenia rzeźby i gleby	Powietrze	Rzeźba i krajobraz	Gleby	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Ludzie	Flora i fauna	
MN	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
MNp	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
MN/U	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
MN/RM	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
MN/RO	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
U	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
UP	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
US/UT	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p	p?	
R	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
ZDL				o	p	p	p	p?	p?	p	p	p	
ZL					p	p	p	p	p?	p	p	p	
ZW					p	p	p	p	p	p	p	p	
KDS	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
KDL	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
KDD	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	
KDW	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	

Tabela 3 Typy oddziaływań na środowisko przyrodnicze

Oddziaływania pozytywne		Oddziaływania negatywne	
Typ oddziaływania	rodzaj jednostki	typ oddziaływania	rodzaj jednostki
Powietrze atmosferyczne			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	utrzymanie poziomu emisji zanieczyszczeń lub lokalizacja nowych emitorów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT
zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	US/UT, R	zmniejszenie lub likwidacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT
		wzrost natężenia emisji z ruchu samochodów	KDS, KDL, KDD, KDW
Powierzchnia , krajobraz			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	makroniwelacja dla lokalizacji nowych obiektów i ciągów komunikacyjnych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS, KDL, KDD, KDW
wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni na terenach parkingów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS	Powstawanie nowych obiektów mogących tworzyć dominanty w krajobrazie	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT,
Zakaz zabudowy i wykarczowania na terenie osuwisk	-		
zakaz lokalizacji reklam w granicach wyznaczonych liniami rozgraniczającymi dróg oraz terenów	ZW, ZDL, ZL, R		
nakaz stosowania takich form architektonicznych reklam, które muszą nawiązywać do charakteru i wystroju elewacji	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT		
Gleby			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	likwidacja warstwy glebowej na rzecz powierzchni utwardzonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS, KDL, KDD, KDW
wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni na terenach parkingów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS		
Wody podziemne i powierzchniowe			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zabudowanych i powierzchni uszczelnionych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS, KDL, KDD, KDW
wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni na terenach parkingów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS		
odprowadzanie ścieków do oczyszczalni oraz dopuszczenie wykorzystania oczyszczalni grupowych lub zbiorników bezodpływowych do czasu realizacji systemów kanalizacyjnych			
nakaz wykonania dla parkingów (o powierzchni powyżej 0,1 ha) nawierzchni utwardzonej umożliwiającej oprowadzenie wód opadowych przez separatory błota i oleju	KDS		
Klimat			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	Zmniejszenie lub likwidacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS, KDL, KDD, KDW
wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni na terenach parkingów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS	Dogęszczenie istniejącej zabudowy mogące utrudniać przewietrzanie w obrębie analizowanego terenu	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP
nakaz stosowania proekologicznych (wysokosprawnych) źródeł ciepła dla celów grzewczych i socjalno-bytowych	-		
Ludzie (warunki życia)			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zabudowanych i powierzchni uszczelnionych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS, KDL, KDD, KDW
wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni na terenach parkingów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS	uciążliwości komunikacyjne	KDL, KDD, KDW

wprowadzenie stref technicznych wokół obiektów i sieci magistralnych w celu ochrony osób i mienia przed szkodliwymi oddziaływaniami urządzeń infrastruktury technicznej			
wyznaczenie i realizacja ścieżek rowerowych i nowych szlaków turystycznych na całym obszarze objętym ustaleniami planu			
zakaz lokalizacji nowych obiektów kubaturowych na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi	-	Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej oraz usługowo – mieszkaniowej w strefie bezpośrednio sąsiadującej z głównymi ciągami komunikacyjnymi	MN, MNp, MN/U
Zakaz zabudowy na terenie osuwisk	-		
objęcie ochroną akustyczną terenów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT		
nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej od strony sąsiednich terenów mieszkaniowych, o szerokości minimum 3m;	KDS		
Flora i fauna			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zabudowanych i powierzchni uszczelnionych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS, KDL, KDD, KDW
wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni na terenach parkingów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS		
zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	US/UT, R		
Różnorodność biologiczna			
utrzymanie lub realizacja terenów zielonych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, R, ZDL, ZL, ZW, KDS	likwidacja terenów zielonych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS, KDL, KDD, KDW
wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni na terenach parkingów	MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO, U, UP, US/UT, KDS		
zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	US/UT, R		
Zasoby naturalne			
Brak oddziaływania		Brak oddziaływania	
Zabytki			
Ochrona zabytków ujętych w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków	-	Brak oddziaływania	
Dobra materialne			
Brak oddziaływania		Brak oddziaływania	

8.1. Oddziaływania bezpośrednie i pośredni, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane na środowisko rozwiązań planu

Każde zainwestowanie terenu związane jest z bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko, choćby przez przekształcenie powierzchni ziemi lub utwardzenie nawierzchni. Oddziaływanie to będzie różne w zależności od intensywności zainwestowania.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami oraz tereny zabudowy usługowej będą bezpośrednio wpływać na środowisko. Oddziaływanie tego rodzaju zainwestowania związane będzie głównie z emisją zanieczyszczeń do środowiska z energetycznego spalania paliw w celach grzewczych. Dodatkowo wszystkie tereny są źródłem powstawania odpadów oraz ścieków sanitarnych.

Oddziaływanie trwałe związane będzie przede wszystkim z trwałym przekształceniem powierzchni ziemi spowodowanym np. pracami niwelacyjnymi czy też wyrównaniem terenu pod obiekty kubaturowe, parkingi oraz drogi, a ponadto z usunięciem naturalnie występującej roślinności na rzecz zieleni urządzonej bądź sztucznych nawierzchni.

Projektowane zmiany planu zagospodarowania przestrzennego zakładają wprowadzenie w południowo-centralnej części przedmiotowego terenu zabudowy usług sportu i rekreacji (US/UT) na otwarte tereny rolne. Zapisy zmiany planu zobowiązują do wprowadzenia na tereny oznaczone jako US/UT minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej w wysokości 90% terenu, ponadto zabudowa może być zlokalizowana w wyznaczonej strefie położonej w północnej części jednostki. W granicach tej jednostki wprowadza się również zakaz grodzenia nieruchomości. W związku z tym zagospodarowanie tych terenów w formie zabudowy usług sportu i rekreacji nie przyczyni się do znacznego ograniczenia funkcji korytarza ekologiczno przedmiotowego obszaru. Oddziaływanie na bioróżnorodność związane z wprowadzeniem obiektów kubaturowych na te tereny będzie polegało głównie na likwidacji części roślinności oraz wyparciu zamieszkujących tam zwierząt na sąsiadujące tereny pozostające poza zasięgiem oddziaływania.

Plan przedstawiony do oceny wprowadza również na niewielkich obszarach zmianę zagospodarowania terenu z zieleni cieków wodnych na zabudowę mieszkaniową bądź usługową. Jednak ze względu na stosunkowo niewielką powierzchnię tych terenów zmiana nie wpłynie znacząco na ogólny stan środowiska.

Krótkoterwałe oddziaływanie polegać będzie na realizacji zainwestowań terenów objętych planem, a więc związane będzie z budowaniami budynków, obiektów kubaturowych, budową parkingów, rozwojem infrastruktury komunikacyjnej czy realizacją podłączeń kanalizacji czy rozbudową sieci energetycznej. Oddziaływanie to przejawiać się będzie poprzez emisję hałasu do środowiska oraz zanieczyszczeń do powietrza związanych z pracami budowlanymi (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te zawsze będą miały charakter chwilowy i związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w planie.

Nieuniknione jest to, że wszystkie wyżej opisane oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost natężenia tego wpływu.

W związku z tym, iż rozwiązania przyjęte w planie są w znacznej mierze zagospodarowaniami istniejącymi, a nowe obiekty nawiązują charakterem do istniejącej zabudowy w północnej części terenu objętego opracowaniem wyżej opisane oddziaływania już występują. Aktualnie w obszarze planu, a szczególnie w północnej jego części, dominuje stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko związane z emisją zanieczyszczeń (ze źródeł komunikacyjnych) i powstawaniem odpadów oraz oddziaływanie nieodwracalne związane z przekształceniem powierzchni terenu.

Wszystkie wyżej opisane oddziaływania związane z realizacją zagospodarowań wprowadzanych w planie zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami planu. Plan określa między innymi dopuszczalne rodzaje wprowadzanej zabudowy oraz ogranicza ewentualne oddziaływanie poszczególnych inwestycji w zakresie emisji hałasu do środowiska, emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ogranicza wpływ na środowisko gruntowo – wodne.

Wpływy na środowisko naturalne w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, podlegają osobnej ocenie (wymaganej bezpośrednio z mocy prawa) przed podjęciem ich realizacji. Dla przedsięwzięć mogących **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszczonych do realizacji na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, obowiązek przeprowadzenia oceny może być wymagany przez właściwy organ.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi, a odnoszące się indywidualnie do określonego przeznaczenia terenu.

Analiza przyjętych zapisów w planie wykazała, że zostały uwzględnione wymogi z zakresu ochrony środowiska określone w obowiązujących przepisach.

Generalnie plan jest zgodny z utworzonym dla gminy Wilkowice „Programem Ochrony Środowiska”. Zapisy planu uwzględniają również założenia „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych” opracowanego przez Ministerstwo Środowiska.

Sposób, w jaki realizowane są w planie zapisy przyjęte w/w dokumentach (dla poszczególnych elementów środowiska) został opisany poniżej.

Ochrona powietrza atmosferycznego.

Ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego w „Programie ochrony środowiska gminy Wilkowice” zostały przyjęte zapisy mające na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu.

W ramach realizacji powyższych założeń plan przedstawiony do oceny wprowadza nakaz stosowania proekologicznych (wysokosprawnych) źródeł ciepła dla celów grzewczych i socjalno – bytowych (§5, ust.7, pkt.1, lit.a).

Tereny ujęte w projekcie zmiany planu będą obsługiwane przez system dróg publicznych uzupełniony przez ogólnie dostępne drogi wewnętrzne. W związku z tym powyższe cele strategiczne

ochrony powietrza atmosferycznego będą realizowane m.in. przez poprawę stanu technicznego dróg, wyznaczenie i realizację ścieżek rowerowych i nowych szlaków turystycznych (§8, ust.8).

Plan wprowadza także zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane z mocy obowiązującego prawa (za wyjątkiem robót budowlanych związanych z komunikacją i infrastrukturą techniczną) (§5, ust.7, pkt.2).

Wszystkie wyżej wspomniane zapisy realizują przyjętą w gminie politykę mającą na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Ochrona środowiska gruntowo – wodnego.

Dla ochrony środowiska gruntowo – wodnego na terenie gminy Wilkowice w „Programie ochrony środowiska...” celem priorytetowym jest przywrócenie czystości wód powierzchniowych, ochrona zasobów wód podziemnych oraz zapewnienie mieszkańcom wody do picia wysokiej jakości. Priorytet ten jest zgodny z celami przyjętymi dla województwa Śląskiego.

Zapisy planu realizują cele w zakresie ochrony środowiska gruntowo - wodnego poprzez ustalenie odprowadzania ścieków docelowo do kanalizacji sanitarnej istniejącej na terenie gminy z dopuszczeniem do czasu realizacji systemów kanalizacyjnych wykorzystania oczyszczalni grupowych, zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi (§9, ust.1), utwardzenia nawierzchni miejsc postojowych (parkingów), podczyszczania wód opadowych z parkingów (zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska) (§5, ust.7, pkt.1, lit.d), oraz prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami (zgodnie z zasadami określonymi w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami) (§5, ust.7, pkt.1, lit.c).

Plan przedstawiony do oceny wprowadza także nakaz stosowania zabezpieczeń chroniących przed zanieczyszczeniem wód podziemnych, w przypadku lokalizacji inwestycji mogących przyczynić się do pogorszenia ich stanu, obowiązujący dla głównego zbiornika wód podziemnych – GZWP 447 „Godula-Beskid Mały” (§5, ust.5).

W odniesieniu do wód powierzchniowych projekt planu wprowadza również zakazy:

- e) grodzienia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu wód powierzchniowych (§5, ust.7, pkt.2, lit.b),
- f) lokalizacji obiektów kubaturowych w odległości mniejszej niż:
 - 15 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieków (dla wód stanowiących własność Skarbu Państwa),
 - 6 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieków (dla wód pozostałych) (§5, ust.7, pkt.2, lit.c);

Zapis o przeciwdziałaniu nieuzasadnionemu wzrostowi powierzchni szczelnych jest realizowany w planie poprzez wprowadzenie dla działek budowlanych na wybranych terenach zainwestowywanych minimalnego procentu terenów biologicznie czynnych. Dla przedmiotowego terenu waha się on w granicach 40% – 90% powierzchni działki budowlanej oraz przynajmniej 15 % dla powierzchni parkingów (§10, ust.7).

Wszystkie w/w zapisy i ograniczenia są zgodne z kierunkami wskazanymi w „Programie Ochrony Środowiska...” oraz realizują politykę gminy i województwa w zakresie ochrony środowiska gruntowo –

wodnego. Zapisy planu realizują także założenia polityki ochrony środowiska gruntowo – wodnego na szczeblu krajowym. Wprowadzony nakaz podczyszczania wód opadowych i roztopowych przed wprowadzeniem ich do kanalizacji miejskiej jest zgodny z założeniami „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych”.

Ochrona przed nadmiernym hałasem

Dla ochrony przed nadmiernym hałasem na terenie gminy Wilkowice w „Programie ochrony środowiska...” zostały określone kierunki działań dążące do zmniejszenia uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.

Priorytetami w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Wilkowice winny być między innymi:

1. Sprawny oraz wewnętrznie i zewnętrznie zintegrowany system transportowo – komunikacyjny.
2. Uwolnienie centrów miejscowości jak i miejsc atrakcyjnych turystycznie z ruchu indywidualnej komunikacji samochodowej na rzecz obsługi tych terenów przez zbiorowe środki transportu.

Założenia planu przedstawionego do oceny realizują ustalenia w zakresie ochrony klimatu akustycznego poprzez wprowadzenie w planie zapisów:

1. W obszarze objętym zmianą planu występują tereny dla których ustala się ochronę akustyczną (§5, ust.6):
 - a) MN, MNp, MN/U, MN/RM, MN/RO jako terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - b) US/UT jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe;
2. Ustala się nakaz ograniczenia hałasu i wibracji do wartości dopuszczalnych na granicy użytkowanego terenu (§5, ust.7, pkt.1, lit.b.)
3. W ramach terenów dróg publicznych, w obrębie linii rozgraniczających dróg, mogą być realizowane elementy zagospodarowania takie jak zieleń wysoka i niska o charakterze izolacyjnym (§8, ust.9, pkt.5, lit.c).

Ponadto parametry techniczne dróg publicznych winny być dostosowane do przepisów określonych w warunkach technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie po uzgodnieniu z administratorem drogi, na odcinkach przebiegających w obszarach istniejącej zabudowy (§8, ust.4).

Plan wprowadza także na terenach parkingów (KDS) nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej od strony sąsiednich terenów mieszkaniowych, o szerokości minimum 3m (§23, ust.2, pkt.3).

Wspomniane wyżej zapisy realizują przyjętą w gminie politykę mającą na celu ochronę klimatu akustycznego.

Ochrona różnorodności biologicznej

Dla ochrony przyrody na terenie gminy Wilkowice w „Programie ochrony środowiska...” celami długoterminowymi są między innymi ochrona różnorodności biologicznej oraz poprawa wizerunku przyrodniczego gminy. Projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego zachowuje w dotychczasowym utrzymaniu znaczną część terenów zieleni związanej z ciekami wodnymi, a także tereny zieleni leśnej i parkowej. Co ma szczególne znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych terenu oraz zachowania funkcji korytarza ekologicznego. Zachowane są również fragmenty terenów

o przeznaczeniu rolniczym na których projekt zmiany planu wprowadza zakaz niszczenia zakrzewień i zadrzewień śródpolnych (§19, ust.2, pkt.5).

Na terenach oznaczonych jako US/UT1 projekt planu wprowadza nakaz zachowania istniejących płatów roślinności o naturalnym charakterze w tym zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne.

W celu ograniczenia powstawania powierzchni szczelnych na terenach przeznaczonych pod zabudowę projekt zmiany planu ustala wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych na poziomie między 40% – 90% oraz przynajmniej 15% powierzchni dla terenów parkingów (§10, ust.6). Zachowanie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnych na terenach o przeznaczeniu rekreacyjno-sportowym umożliwi zachowanie walorów przyrodniczych terenu i jego funkcji przyrodniczej.

Ochrona korytarzy ekologicznych

Jednostka **MN/RO1** w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego stanowi tereny oznaczone symbolem **MN/RO** przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz pod uprawy ogrodnicze.

Zgodnie z obowiązującym MPZP dla tego terenu ustala się:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – ustalenia jak dla MNj;
- b) dopuszcza się magazynowanie płodów rolnych oraz przetwórstwo spożywcze.

Tereny oznaczone symbolem **MNj** przeznacza się na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, dla których ustala się:

- a) realizacja nowej zabudowy oraz zachowanie istniejących obiektów z możliwością ich modernizacji (w tym przebudowy, rozbudowy itp.) oraz wymianę kubatury obiektów w złym stanie technicznym;
- b) możliwość uzupełnienia istniejącej substancji w ramach „luk urbanistycznych”
- c) możliwość realizacji usług nieuciążliwych podstawowych (handel, gastronomia, rzemiosło) jako uzupełnienie funkcji wiodącej;
- d) linie zabudowy przyjmuje się w nawiązaniu do zabudowy istniejącej
- e) minimalna szerokość działki dla projektowanej zabudowy mieszkaniowej – 18,0m (nie dotyczy „luk urbanistycznych”);
- f) minimalna powierzchnia działki dla projektowanej zabudowy mieszkaniowej – 700,0m² z tolerancją 10% (nie dotyczy „luk urbanistycznych”);
- g) maksymalna wysokość zabudowy – 3 kondygnacje nadziemne (2 kondygnacje + poddasze użytkowe) nie więcej niż 12,0m;
- h) forma zabudowy – wolnostojąca lub bliźniacza;
- i) minimalny udział zieleni (powierzchni czynnej biologicznie) w zagospodarowaniu działki – 40%;
- j) nachylenie połaci dachowych: 25-45 stopni.

Przedstawiony do oceny projekt planu wprowadza dla tego terenu ustalenia bardziej korzystne dla środowiska przyrodniczego w tym np. zakaz lokalizacji usług, oraz odsetek powierzchni biologicznie czynne wynoszący co najmniej 50 %.

Realizacja lub dogęszczenie zabudowy na tym terenie w istocie ograniczy możliwości migracyjne zwierząt, gdyż jest to stosunkowo niewielki pas terenu o szerokości ok. 150, który w chwili obecnej jest

jeszcze niezabudowany. Od strony wschodniej i zachodniej teren sąsiaduje ze zwartą zabudową skupioną przy ulicy Wyzwolenia, oraz z pojedynczymi zabudowaniami po stronie północnej.

Wprowadzenie zakazu zabudowy na tym terenie będzie stało w konflikcie z obowiązującym już miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, gdzie dopuszczono realizację zabudowy. Zakaz ten może również wywołać konflikty społeczne. Kompromis mógłby potencjalnie zostać osiągnięty poprzez porozumienie z właścicielami działek i stosowną rekompensacją strat które poniosą ze względu na zakaz zabudowy terenu. Projekt planu przedstawiony do oceny wprowadzenie zakaz grodzenia nieruchomości w obrębie tej jednostki.

W obrębie jednostki US/UT1 projekt planu ustalenia określające minimalny odsetek powierzchni biologicznie czynnych na poziomie 90%. Ponadto w obrębie przedmiotowej jednostki została wyznaczona strefa tylko w granicach której możliwa jest realizacja zabudowy (§18, ust.2, pkt.6). Zlokalizowana jest ona w północnej części jednostki. Jednocześnie powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 0,5% powierzchni terenu. Obszar jednostki US/UT1 zlokalizowany pomiędzy dolinami cieków (położonych w jednostkach ZDL4 oraz ZDL5) pozostanie więc wolny od zabudowy.

W związku z powyższym ciągłość biegnącego tu korytarza ekologicznego zostanie zachowana.

Tereny jednostek MNp9 – MNp11, a także jednostek MN9, MN11-MN13 także są zlokalizowane w obrębie wspomnianego korytarza ekologicznego. Przeznaczenia tych terenów (głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) zostały ustalone w aktualnie obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Obecnie są w większości niezabudowane. Są zlokalizowane głównie na obszarze który od północy, wschodu i zachodu sąsiaduje ze zwartą zabudową mieszkaniową w związku z czym realizacja zabudowy na wspomnianych terenach nie przyczyni się do utraty drożności korytarza ekologicznego. Dodatkowym sposobem ograniczenia wpływu na korytarze ekologiczne jest ustalony w planie zakaz ogradzania nieruchomości w obrębie jednostek MNp9, MNp10, MNp11, US/UT1 oraz w omawianej wyżej jednostce MN/RO1.

Dla ochrony korytarza ekologicznego projekt planu wprowadza również zapisy o konieczności wprowadzenia rozwiązań umożliwiających przemieszczanie się fauny (§8, ust.9, pkt.1, lit. e). Ponadto w jednostce ZW 5 obejmującej koryto potoku Wieśnik zrezygnowano z ustaleń dopuszczających możliwość urządzenia stawów rekreacyjnych (§22, ust.2, pkt.3).

10. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Przedstawiony do oceny plan zagospodarowania przestrzennego w jest generalnie zgodny z zachowaniem podstawowych zasad ochrony środowiska, a wszystkie przyjęte w planie rozwiązania ewentualnie stwarzające konflikty bądź kolizje są ograniczane zapisami planu.

W planie dla wszystkich terenów wprowadzono zapisy ograniczające emisję zanieczyszczeń do powietrza oraz oddziaływanie akustyczne na tereny chronione przed hałasem. Wprowadzono również zapisy określające rozwiązania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.

Lokalizacja zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej w bliskim sąsiedztwie dużych ciągów komunikacyjnych może stanowić problemy ze względu na oddziaływanie akustyczne. Rozwiązaniem alternatywnym, które umożliwiłoby dodatkowe ograniczenia oddziaływania hałasu na zabudowania

mieszkalne na terenach o przeznaczeniu mieszkaniowo-usługowym (poza ustaleniami wynikającymi z planu) jest umiejscowienie w pierwszej linii zabudowy punktów typowo usługowych. Dla terenów o przeznaczeniu wyłącznie mieszkalnym w zlokalizowanych w pobliżu dróg powinny zostać zachowane zapisy planu ograniczające wpływ hałasu w tym realizacja roślinności o charakterze osłonowym.

W przypadku wprowadzania obiektów rekreacyjno-sportowych na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo w celu zachowania maksymalnej bioróżnorodności należałoby utrzymać jak najwięcej płatów roślinności o naturalnym charakterze, w tym zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne.

W przypadku wprowadzenia zabudowy w pobliżu siedlisk mogących stanowić miejsce życia płazów sugeruje się podjęcie działań ochronnych lub przeniesienie narażonych na oddziaływanie zwierząt w bezpieczne dla nich miejsca (zbiorniki lub ciekі wodne).

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przedstawiony do prognozy obejmuje tereny położone we wschodniej części gminy Wilkowice. Sposób zagospodarowania obszarów objętych planem jest zasadniczo kontynuacją istniejących zainwestowań realizowanych na tych terenach. Plan częściowo wprowadza także zmiany dotychczasowego użytkowania. Są to formy zagospodarowania, które istnieją bądź są planowane wg obowiązującego prawa lokalnego, w najbliższym sąsiedztwie terenów, których przeznaczenie ulega zmianie.

Plan zakazuje realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko - jest wymagane bezpośrednio z mocy prawa, za wyjątkiem robót budowlanych związanych z komunikacją i infrastrukturą techniczną.

Dopuszcza się jednak (na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny może być wymagany przez właściwy organ.

Dla wszystkich terenów objętych jakimkolwiek zagospodarowaniem, stworzone zostały przepisy ograniczające ich wpływ na środowisko przyrodnicze.

W związku z powyższym tereny objęte planem nie będą transgranicznie oddziaływać na środowisko.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotowa prognoza sporządzona została dla zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wschodniej części gminy Wilkowice.

Przeprowadzona analiza projektowanego planu zagospodarowania omawianych terenów wykazała, że wprowadzenie poszczególnych zainwestowań terenów związane będzie z oddziaływaniem na poszczególne elementy środowiska poprzez przekształcenie powierzchni ziemi, emisję hałasu, emisję zanieczyszczeń, powstawanie odpadów oraz ścieków, a także zmniejszeniem powierzchni terenów biologicznie czynnych.

Przyjęte w obszarze planu tereny o zmienionej funkcji to głównie tereny z zabudową o charakterze rekreacyjno-sportowym, które w dotychczasowym planie zagospodarowania przestrzennego stanowiły głównie tereny o przeznaczeniu rolniczym. Część z wprowadzanych zmian dotyczy przekształcenia terenów zabudowy mieszkaniowej na tereny o charakterze usługowym.

Utrzymanie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnej na projektowanych terenach usługowo-rekreacyjnych oraz lokalizacja zabudowy w wyznaczonej strefie zapobiegnie utracie walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu oraz zaburzeniu jego funkcji przyrodniczych.

Przedstawiony do oceny projekt zmian planu zagospodarowania przestrzennego zachowuje w dotychczasowym użytkowaniu tereny zieleni związanej z ciekami wodnymi, tereny zieleni leśnej oraz tereny przeznaczone do zalesień, co jest szczególnie ważne dla zachowania bioróżnorodności.

Obszarem problemowym jest również teren jednostki MN/RO1 którego przeznaczenie zostało przyjęte w obowiązującym aktualnie miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Teren ten jednak znajduje się w obszarze korytarza ekologicznego i położony jest na szlaku migracji zwierząt.

Dla wszystkich terenów zostały wprowadzone zapisy ograniczające ich potencjalny wpływ na poszczególne elementy środowiska. Przyjęte zapisy planu są generalnie zgodne z uwarunkowaniami wskazanymi w „Programie Ochrony Środowiska gminy Wilkowice”. Zapisy zmiany planu obejmują również działania kompensacyjne wobec oddziaływania na środowisko.

W granicach przedmiotowego terenu nie występują żadne obszarowe formy ochrony wynikające z obowiązującej ustawy o Ochronie Przyrody. Najbliższe specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 znajdują się poza granicami analizowanego terenu, a realizacja projektowanych w planie przeznaczeń nie wpłynie w znaczący sposób na siedliska i gatunki dla których obszary chronione zostały wyznaczone, ani także na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku Krajobrazowego Beskidu Małego w otulinie którego zlokalizowany jest przedmiotowy obszar i dla którego obowiązują określone w planie ustalenia.